

SZÁSZRÉGEN 'ÉS VIDÉKE

KULTÚRA •
EGYHÁZ •
KÖZÉLET

XIV. évfolyam 3. (157.) szám, 2012. március

Március 15.

*Gyulladjon ki ma az arcotok,
Dobogjon fel a szívetek,
Még a nap is lángolóbban
Ragyogjon a föld felett.*

*Fel-fel azt a magyar zászlót,
Vegyétek le a kalapot,
Ezredéves történelmünk
Nem mutat föl többé ily napot.*

*Nem volt soha tán e földön,
S tán nem is lesz olyan nem-
zet,
Mely magának szabadságot
Egy rövid nap alatt szerzett.*

*Úgy kipattant a szíveknek
Akkor az az örök lángja,
Mint rügyéből a vadrózsa
Piros pünkösöd hajnalára.*

*Kard se csattant, vér se hul-
lott,
S mire csendült estimára,
Szabaddá lett Magyarország
Valamennyi honpolgára.*

*Ágyúk helyett Petőfinek
Visszhangzott ekképp szava,
Ima gyanánt mondták aznap:
Talpra magyar, hív a haza.*

*Oh, tündöklő március nap,
Csodatettek csodanapja,
Tőled ragyog dicsőségünk,
Történelmünk legszebb napja.*

*Rád esküszik a magyar szív,
Hűtlen hozzád nem lesz soha,
Légy diadala múltjának,
Jövőjének légy záloga!!!*

SZERZŐ: ISMERETLEN

Egy évforduló jegyében 13 ÉVES A SZÁSZRÉGEN ÉS VIDÉKE

A h a r m a d i k
évezredben módosul
az aranymondás,
hogy „a szó elrepül, az
írás megmarad” –
verba volant, scripta
manent –, de örök
érvényű a hagyomá-
nyőrzés minden
formája, ami egy nép,
egy nemzet megma-
radásának a legbiz-
tosabb letéteménye.

„Emlékek nélkül a
népeknek csak a híre
marad” – írta Bajza
József több mint 150
évvel ezelőtt. Többek
között ugyanezt a célt
tűzte maga elé az a
kis, lelkes csapat,
mely 13 évvel ezelőtt
m a g y a r l a p o t
alapított akkor még
etnikai ellentétektől

forrongó városunkban. Legyen
hiteles, korrekt, tükrözze a
különböző nézeteket, mutassa be a
városban történeteket, karolja fel a
helyi tehetségeket – fogalmazták
meg célkitűzéseiket, mintegy
elvárásként, az olvasók, a helyi
közéleti, egyházi személyiségek,
politikusok (pártkötődéstől füg-
getlenül) és főleg az ifjúság, a jövő
nemzedéke számára. Mert így
szólhat egy városi havilap
mindenkihez. Ez adta, és mai napig
ez adja meg a sokszínűségét a
lapnak.

Azért született meg ez a lap, hogy
teret adjon nekünk, hogy gon-

dolataink találkozhassanak, hogy
tudjunk egymásról, hogy
tájékoztasson a fontos, bennünket
érintő változásokról.

Azért született meg, hogy
megismerhessenek mindazok, akik
még nem hallottak városunkról,
vagy csak bizonytalan ismereteik
vannak róla.

Azért született, hogy üzenetet
vigyen az elszármazottaknak: hogy
mégis élünk, őrizzük a szót, ápoljuk
a hitet, a magyar kultúrát, mert a
nemzetnek kisebbségben is élni kell
tovább. Ez pedig alapvető célja az
újságnak jelenleg is. A szászszeré-
niek éppen ezért érzik magukénak a

lapot, amely ott van számos család asztalán, és ha nem a megszokott napon kapják kézhez, jön a jelzés, hogy hiányzik. Ez köszönhető a lapot kiadó magántársaságnak, az egyházaknak, alapítványoknak, amelyek erkölcsileg, de főleg anyagilag támogatják az újság kiadását.

Azért született, hogy újra és újra kialakuljon egy csapat, amely továbbviszi a lángot, és amely legfőbb céljának tekinti Tamási Áron megmaradásunkért

aggódó üzenetét: „(...) adjátok vissza a szónak erkölcsi tartalmát, nemzeti súlyát és emberi hitelét. Gondoljatok arra, hogy vizsgán álltok a népünk előtt, és az erdélyi magyarság történelme rajtatok keresztül azt a nemzedéket fogja megmérni, amely ma a legnagyobb felelősséggel tartozik népünknek. Ez az ifjú nemzedék, a gyermekeink, unokáink nemzedéke. A magyar jövő, a megmaradás nemzedéke.”

ZSIGMOND SÁNDOR

Híres magyar tudósok, feltalálók, felfedezők (8.)

Kármán Tódor

Gépészmérnök, fizikus, alkalmazott matematikával foglalkozik. Nagyban hozzájárult a hidrodinamika és a modern gázdinamika, illetve az aerodinamika XX. századbeli fejlődéséhez. Az amerikai légierő védőszentjének becézik, és a szuperszonikus légi közlekedés atyjaként, valamint a rakéatechnológia és szuperszonikus űrhajózás egyik úttörőjeként emlegetik.

Apja – Kármán Mór – a filozófia és neveléstan neves budapesti egyetemi tanára volt. Az 1867-es kiegyezés után a nemzeti Oktatásügyi Tanács főtitkáráként a magyar gimnáziumok átszervezésében meghatározó szerepet játszott. Ferenc József kiváló munkájáért 1907-ben Kármán Mórnak örökölhető nemesi címet adományozott: von Szőlőskislaki. Innen van az, hogy külföldön, vagy idegen nyelvű publikációkban Theodore von Kármán néven szerepel, gondosan megőrizve mindkét „á” betűn az ékezetet.

Tódor oktatása magánúton kezdődött. A számtan volt a kedvence. Már 6 éves korában képes volt öt- és hatjegyű számokat fejben hiba nélkül összeszorozni. Iskolai oktatása 9 éves korában kezdődött a budapesti, mintagimnáziumnak is nevezett Magyar Királyi Tanárképző Intézet gyakorló főgimnáziumában.

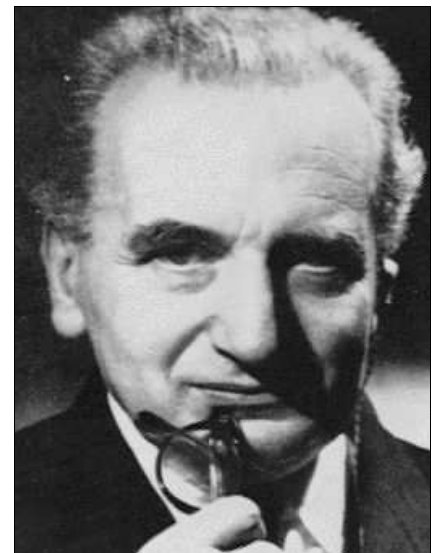
1898-ban érettségizett, és elnyerte az ország legjobb matematika- és természettudomány-tanulójának

szánt országos Eötvös Loránd-díjat. Bár külföldre készült tanulmányai folytatására, családi okok miatt Budapesten kellett maradnia, és a mai Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem gépészmérnöki szakára iratkozott be, ahol a neves Bánki Donát professzor irányítása alatt tanult. Az egyetemet 22 éves korában fejezte be kitüntetéssel.

Az egyéves katonai szolgálat után a Műszaki Egyetemen Bánki Donát professzor tanársegédjeként kapott alkalmazást és a Ganz gyár tanácsadója lett.

1906-ban a Magyar Tudományos Akadémia ösztöndíjával Németországban, a Göttingeni Egyetemen a hidrodinamikával és aerodinamikával a határréteg-elméleten és a repülőgép-szárnyprofil-elméletén dolgozott. Doktori tézisét a fém szerkezetek nyomás alatti eltorzulása tanulmány képezte. A Zeppelin Léghajóépítő Társaságnak végzett kísérlet során fedezte fel, hogy a szélcsatorna egy váltakozó irányba forgó örvény kialakulását hozza létre, amit Kármán-örvénysornak, vagy örvényútnak neveztek el.

1913-ban elfogadta az aacheni Repüléstan Intézet igazgatói tisztességével járó tanári állást a repüléstan és mechanika tanszék élén. Itt egy erős kutatócsoport megszervezésével és a kísérleti berendezés megjavításával, Hugo Junkers közeli segítőtársaként létrehozták a Junkers j-1 szállító-repülőgépet,

melynél döntő részt vállalt a gép aerodinamikai megtervezésében.

Az első világháború kitörésével az osztrák-magyar hadseregbe hívták be. Itt létrehozta a repülőfejlesztési kísérleti laboratóriumot, melyben néhány közeli munkatársával együtt megtervezték és megépítették a helikopter elvein épült, de egy helyben lebegő, kötött tüzer-ségi megfigyelőeszközt.

1920-ban visszatért Aachenbe, ahol a repüléstan és mechanika tanszék vezetője lett. 1930-ban meghívták az Egyesült Államokba, ahol a szuperszonikus repülés tereén alkotott jelentőset. 1933-ban ő alapította meg az aeronautikai tudomány intézetét és kutatást indított a folyékony anyagok mechanikája, a turbulenciaelmélet és a szuperszonikus repülés területén. Kár-

mán hatására a modern amerikai felsőfokú aerodinamikai oktatás fejlődése is lényegesen felgyorsult. Az amerikai állam anyagi támogatásával Kármán megalapította a sugárhajtás-laboratóriumot, melynek vezetője lett. Ez az intézet később jelesen szolgálta az amerikai űrkutatási programot is.

Az amerikai hadi, honvédelmi hatóságokkal való szoros együttműködés érdekében az USA hadügyminisztériumának főtanácsadójává való kinevezése után Kármán állította fel az amerikai légi-erő tudományos tanácsadói elnökségét.

Kármán Tódornak a második világháború után alkalma volt tanulmányozni a német rakétakuta-

tás eredményeit is, amit sikeresen használt az amerikai sugárhajtásos és ballisztikus repülés továbbfejlesztésében. Így a rakétaüzemanyag-égetés, aerotermokémia és magnetohidrodinamika alkalmazásával a rakéta-hajtóművek modernizálása útján Kármán az amerikai műholdtervezés és űrkutatás hajtóerejévé vált.

1949-ben Párizsba költözött. 1960-ban létrehozta az űrkutatók nemzetközi fórumát, a Nemzetközi Asztronautikai Akadémiát.

Felfedező, újító tevékenységét számos kitüntetéssel és nemzetközi elismeréssel jutalmazták. 1962-ben a Budapesti Műszaki Egyetem gyémántdiplomával és tiszteletbeli

doktori címmel tüntette ki. 1963-ban első birtokosa lett az USA nemzeti tudományos érdmének. Tagja volt az Angol Királyi Társaságnak. Emlékét a Hold hátsó oldalán és a Marson egy-egy becsapódási kráter őrzi. Az Aacheni Egyetemen az előadótermetek magába foglaló épületet Kármán-auditoriumnak nevezik. Magyarországon létrehozták a Kármán Tódor-díjat, melyet az oktatási miniszter adományoz öt olyan személynek, akik a tudományos kutatás terén kiemelkedő tevékenységet folytattak.

Kármán Tódor 1963. május 3-án halt meg Aachenben, gyógyfürdőzés közben.

CSERNÁTONI JÓZSEF

Szászrégeni profilok

KOCSIS ELŐD SZOBRÁSZ

Szászrégenben született 1948. május 13-án. Középsiskolai tanulmányait Marosvásárhelyen végezte, majd a bukaresti Nicolae Grigorescu Képzőművészeti Egyetemen tanult. 1973-ban diplomázott Boris Caragea szobrászművész osztályában. Friedrichs Storck-ösztöndíjat kap, majd a Romániai Képzőművészek Szövetségének tagja lesz. Már az 1973-as évtől jelen van a különböző csoportos kiállításokon, de egyéni kiállításokon is láthatjuk alkotásait. Számtalan köztéri szobrot készített, de az egyház kérésére is dolgozott. Szobrait kiállították a bukaresti Dalles-teremben is. 1974-től minden évben létrehozott egy egyéni kiállítást, 1975-ben pedig Berlinben is jelen van alkotásaival. Galacon van köztéri szobra, a Duna-parton, címe Tündérek játéka (Joc de zâne). A nagy, monumentális szobrok mellett vannak kisebb méretű és dimenziójú csoportos alkotásai, mint: Prométheusz, Gomba, A harcos, Tavasz, Ember madárral, Ikarusz. 1979-ben Lengyelországba hívják egy szoborkompozíciójával, mellyel harmadik díjat nyer. Eljut többek között az Amerikai Egyesült Államokba, New Yorkba is, a híres Natignon alkotótáborba, ahol 1983-ban a következő munkáit állítja ki: Süket, Előtte, Nyomok I., Nyomok II. Megmintázta ugyanakkor a magyar és az egyetemes kultúra számtalan jelentős alakjának portréját is, mint: Dante, Bartók Béla, Kós Károly, Simion Bărnuțiu.

1987-ben Magyarországra költözik, és tagja lesz a Magyar Képző- és Iparművészeti Szövetségnek. Mun-

kái, mint a Kő-Niké, Sellőlány, Kisplasztika, megtalálhatók magán- és közgyűjteményekben.

KRITIKAI REFERENCIÁK

Kocsis Előd szobrai Bukarestben. Mezei József. In: Utunk, 1975, Kolozsvár, 24. sz., 7. o.

Kocsis Előd kisplasztikai műhelye. Mezei József. In: Utunk, 1978, Kolozsvár, 47. sz.

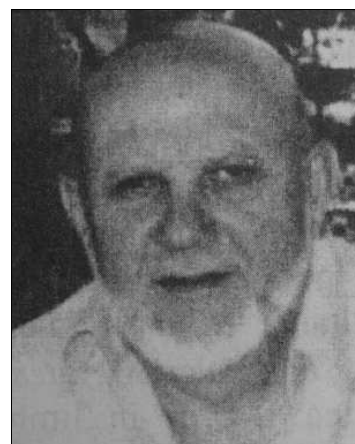
Kocsis Előd optimizmusa. Gergely Tamás. In: Új Élet, 1983, Marosvásárhely, 13. sz., 18. o.

Teniszcipőben Manhattan kellős közepén. Gergely Tamás. In: Ifjúmunkás, 1982, Bukarest, 26. sz.

A szerencsés művész. In: A Hét, 1979, Bukarest, 41. sz., 7. o.

Kocsis Előd: Szászrégeni híres személyiségek. Bartos Csilla, Orlai Sándor. In: Szászrégen és környéke: Útikalauz. Érd, Környezetvédő Egyesület, 2007, 68. o.

Profiluri reghinene: Dicționar biobibliografic. Mărginean Georgeta, Demeter Judit. Szászrégen, 2008, 170–172. o.

DEMETER JUDIT

Emlékezzünk Arany Jánosra!

„Költő az legyen, mi népe” – mondja Arany János, aki 195 évvel ezelőtt, 1817. március 2-án született Nagyszalontán. Az ő emlékét idézem a következő versrészletekkel.

1861-ben írja Szülőhelyem című versében: „Szülőhelyem Szalonta, / Nem szült engem szalonba; / Azért vágyom naponta / Kunyhóba és vadonba.”

Az 1848-as forradalom és szabadságharc idején keletkezett **Nemzetőr-dal** című verséből: „Süvegemen nemzetiszín rózsá, / Ajakamon édes babám csókja; / Ne félj, babám, nem megyek világra: / Nemzetemnek vagyok katonája. / ... Nem is adtam a lelkeket bérbe; / Négy garajcár úgyse sokat érne; / Van nekem még öt-hat garajcárom... / Azt is, ha kell, hazámnak ajánlom. / ... Olyan marsra lábam se billentem, / Hogy azt bántsam, aki nem bánt engem: / De a szabadságért, ha egy iznyi, / Talpon állok mindhalálig víni.”

A szabadságharc elbukott, és vele együtt elvesztette legjobb barátját, Petőfi Sándort. Az ő emléke éveken át sok versében él tovább. Így az 1849-ben írt **Névnapi gondolatok**-ban: „... Kis mécsfényt neked is korod büszkesége, / Lágszellem! Ki jövel s eltűnél... de hova? / Mint üstökös, melyet élők nemzedéke / Egyszer lát s azontúl nem lát többé soha!”

Az 1855-ben írt **Emlények** című versében is megjelenik az ifjú költő emléke: „Ki nékem álmaimban / Gyakorta megjelenisz, / Korán elhunyt barátom, / Van-é jel síri fá-

don, / Mutatni hol pihensz? / ... Behantozatlan áll / Hamvai fölött a hely. / Hol, merre nyugszik ő, / Nem mondja semmi kő, / Nem mondja semmi jel.”

1860-ban a nemzet nagy halottjának, Széchenyi Istvánnak az emlékét így idézi a **Széchenyi emlékezete** című versében: „... Bizton, ezer bajunk közt megtalálta / Azt, ami bő, s mindent befoglaló: / << Elvész az én népem, elvész – kiálta – / Mivel-hogy tudomány nélkül való.>> ... Nem hal meg az, ki milliókra költi / Dús élte kincsét, ámbár napja múlt; / Hanem lerázzván, ami benne földi, / Egy éltető eszmévé finomul. / ... Te sem haltál meg népem nagy halottja! / Nem mindenestül rejt a cenki sír.”

Népének sorsán, jövőjén gondolkodva fogalmazza meg hitét, bizakodását az 1861-ben írt **Magányban** című versében: „Az nem lehet, hogy milliók fohásza / örökké visszamálljon rólad, ég! / És anyni vér – a szabadság kovásza – / Posvány maradjon, hol előteték. / Támadni kell, mindig nagyobb körökben, / Életnek ott, hol a mártírtetem / Magját kiforrija csendes földi rögben: / Légy hű, s bízzál jövődbe, nemzetem.”

1877-ben visszatekint életére, sikereire, kudarcaira az **Epilógus** című versében. Ebből idézek: „Az életet im megjártam; / Nem azt adott, amit vártam: / Néha többet, / Kérve, kellve, kevesebbet. / Ada címet, bár nem kértem, / S több a hír-név, mint az érdem: /

Arany János – Barabás Miklós metszete

Nagyravágyva / Bételt volna keblem vágya. / ... Mily temérdek munka várt még!... Mily kevés, amit beválték / Félbe-szerbe, / S hány reményem hagyott cserbe!”

Mintha megérezte volna közeledő végét életének, 1882-ben **Sejtelelem** című versében írja: „Életem hatvanhatodik évébe / Köt engemet a jó Isten kévébe, / Betakarít régi rakott csűrébe, / Vet helyemre más gabonát cserébe.”

S valóban, 130 évvel ezelőtt, 1882. október 22-én örökre kiesett a toll dolgos, fáradhatatlan kezéből.

VORMAIR BÁLINT JUDIT

Könnymámor

Árvák. Látod, ahogy ott ülnek a porban,
Némelyik arcán könnyáztatta folt van.
Egyedül vannak, nem törődnek velük,
Oly értéktelennek tűnik az életük.

Imákat rebegnek, szeretetet kérnek,
De nem kapnak sehonnan, s feladják végleg.
Hideg padló ágyuk, azon éjszakáznak,
De nem érdekel senkit, hogy mennyire fáznak.

Hajolj le most, kérlek, ölelj meg egy árvát,
Adj a fejük alá meleg, puha párnát.
Könnyeid töröljék fagyos könnycseppjeit,
Hadd lássa a világ, a szeretet segít.

NÁZNÁN ANDREA BERNADETT,
XI. OSZT. – NYÁRÁDGÁLFALVA

Hagyd abba! Na, fejezd be! – nevetek a fülébe.

Amikor úgy érezte, győzött, abahagyta a csiklintásomat és hanyatt feküdt a fűvön, mellém. Azt hiszem, pár perc telt így el, csendesen, a fűben feküdve. Az ég káprázatosan kék, tündöklő. Hatalma teljében van a nap is, déli óra lévén. Egy hatalmas, őszöreg fa van a közelünkben, ami innen lentről vitéz óriásnak tűnik. Hiába, mindig is hajlamos voltam nyitott szemmel fantáziálgatni, most is így van.

Halk sóhaj kíséretében rám pillant, de csak lopva, majd újra a felhőket fixírozza.

– Miről is volt szó? – kérdezi végül a távolba meredve.

– Arról, hogy nem tudom, van-e értelme írnom – felelem erőltetetten.

– Én nem értek ehhez, de ha szeretted, naná hogy van értelme.

Ránézek, sokáig bámulom. Végül megszólalok:

– De jó-e vajon? Mert sosem mondtak konkrét véleményt.

– Hány személynek engedted meg, hogy beleolvasson a füzetedbe?

Nem felelek. Ő is tisztában van vele, hogy feltette a legkínosabb kérdést. Miért kell örökké a félelmeimmel bosszantania? – gondoltam magamban. Mert ismer... Sokatmondó tekintettel hajol fölém, de én hunyorítok. A nap sugarai a szemembe sütnek, áttörnek aranyzóke tincsein, melyek borzasan merednek mindenfelé. Nem vár választ, mert mindenkinél jobban tudja, hogy nem kap. Mert a barátom, egy számomra nagyon fontos barát...

Kinyitom a szemem és a valóságban találok magam. Az ágyamban fekszem, de ő sehol sincs, mégis,

mikor körütekintek, a szobámban kristálytisztán látom, érzem a jelenlétét. Eszembe jut, mikor legutóbb itt járt, pontosan emlékszem: farmerzsebébe dugott kézzel lépeget, a könyvespolcom bámulja, melynek tartalma oly idegen neki, hiszen soha nem adott esélyt a könyvekbe zárt világoknak, hogy feltárujanak előtte. Jobb kezét kiveszi zsebéből, rövid, örökösen kócos hajába túr és fáradtan rám ne-

Talán segíthetnék...

vet, végül ráül a nagy, kék labdámra, amelyikért régebb annyit verekedtünk. Ó, mennyire hiányzik! Eltelt egy év, mióta nem láttam, és emiatt kissé magamat hibáztatom. Gyerekkorunk óta elválaszthatatlanok voltunk, barátságát kincsként őriztem. Igaz barát volt. Mindig, mindenben mellettem állt, és, bár elválasztott minket a távolság, az évi pár alkalom, amikor eljött, ünnephez volt hasonló. Olyankor suttogtuk el, kivel mi történt, kikkel ismerkedtünk, van-e barátnője vagy épp nekem barátom, sőt, megtárgyaltuk még a családi ügyeket is. A számtalan emlék, titok, csínytevés összekötött minket.

Tavaly ilyenkor élményekkel teli nyarat ígért, amit majd együtt töltünk. De nem jött el, nem is keregett. Rossz híreket hallottam róla, hogy kétes barátai vannak, elmarad az iskolából. Telefonon vontam kérdőre, de tagadta. Eljönni nem jött el, félt a szemembe nézni. Tudta, hogy leszidom majd. Leszidnám, de mellette állnék, hát nem tudja?! Csak a javát szolgálná baráti szigorom, úgy, ahogy mindig is megszólaltuk egymást, hogy tanuljunk egymás és önmagunk hibájából.

Végül mégis eljött, kétszer keregett. De nem voltam otthon, nem tudtam róla, s mire hallottam, hogy itt járt, már lekéstem a találkozást. Rég voltam olyan dühös, mint akkor.

Lehunytam a szemem, és újra ott feküdtem a fűvön, mellette. Az álombeli énjének láthatóan nem tűnt fel rövid távozásom, ugyanis beszélt:

– Nem kell, csak legyél önmagad. Bízz magadban, bennem, a barátaidban! Adj esélyt az emberiségnek – lelkesít.

– Tudod, kissé ironikus ezt épp tőled hallanom, amikor... – elhallgattam.

– Ne haragudj!

Azonnal megértettem, mire gondol. Már bánja, hogy hazudott, és nem mert a szemembe nézni.

– Nekem kéne bocsánatot kérnem, amiért okot adtam rá, hogy kételkedj.

Megölel, és már nyitja is a száját, hogy szóljon, de én kinyitom a szemem. Ismét. A képzeletemben velem van, de igazából nincs. Több száz kilométerre van tőlem, és bajban van. Ráadásul egyedül, senki nem segít neki, ő pedig össze van zavarodva és meggondolatlan dolgokat tesz. Ha ott lennék, meggyőzőném, hisz mindig hallgatott rám. Talán segíthetnék... Ebből áll a barátság, kiállni a másik mellett, meghallgatni, tanácsot adni. Kölcsonösen támogatni egymást. Milyen mágikus mindez, milyen gyönyörűséges, szavakkal elmondani sem lehet talán, de épp ezért olyan borzalmas egy megszakadt barátság, két egymástól eltávolodott lélek, akik egymás segítségére szorulódnának.

**DEMETER ANTONIA,
VIII. B – ALEXANDRU CEUȘIANU
GIMNÁZIUM**

Hogyan neveljük (26.)

A humor

A humor azért erény, mert megvéd minden, önmagunkra vonatkozó komolyságtól. Megbecsülendő a jó humor, mert öröm fakad belőle. Jankélévitch szerint a humor a reménytelenség udvariassága. A túlzott komolyság gyanús és nyugtalanító, feszélyezi a környezetet. A humortalan ember becsapja önmagát, miközben túl szigorúvá merevedik, s ez az állapot belőle is csak rosszat hoz majd ki. Aki érti a figyelmeztetést, miszerint „ne vedd túl komolyan magad”, az a magánéletében teret ad a mókának, viccnek, játéknak és jókedvnek. Mindezek fűszerek mindennapjaink megízécsítésére, melyek nélkül bizony gyakran ízetlen az életünk.

Fontos elsősorban magunkba beépíteni, hogy nem mindenhez kell a merev fegyelem és a józan hidegvér. Gyakran egy könnyed kis humorral többet elér az ember, mint a folyamatos, merev következetességgel. Erkölcsei megbecsülésünket ennek az erénynek a megléte nagymértékben befolyásolja. Ezért egyfajta toldalékerény, ami az egyéniséget színezi, hangulatossá teszi. Ugyanis képes örömmé változtatni a szomorúságot, komikussá a kiábrándultságot, vidámsággá a reményvesztettséget. Egy kis humor képes lefegyverezni a mogorvaságba fajuló komolyságot, a gyűlölködést, dühöt, haragot, fanatizmust, a rendszerszellemet, a gyötrődést, az iróniát. Egyfajta vidám kiábrándulás a helyzet komolyságából, merevségéből. Közé van a tisztánlátáshoz, ezért intellektuális erénynek is nevezik. Nem mindenki képes jó vicceket elsűtni, de még kevésbé nehéz pillanatokat gyöngéd humorral feloldani. Az igazi humor nem a magamutogatás eszköze, hanem a jókedvre derítésé. Alantas szándék sincs benne, mint például az iróniában vagy a cinizmusban. Összeszedettségre vall, amikor is az értelem rezdülése

révén az egyén bölcsen reagál. Ha olyan dolgokon szellemeskedünk, amelyeket szeretünk és becsülünk, az valóban humorizálás. Ennek ellentéte az irónia és a cinizmus, mely az általunk megvetett dolgok ellen irányul. A humor nagyon gyakran az igazság szeke-re, a hit próbaköve és a remény fegyverzete. Legtöbbször önvédelmi gesztus csattanója, de az is előfordul, hogy a másik embert akarja kifogni – hogy el ne essen. A kellő pillanatban elhangzó humoros megjegyzés sokszor életmentő lehet. Mert időt és alkalmat ad arra, hogy megemésszük a problémát, és már korántsem látjuk olyan nagynak és reménytelennek.

Bölcs emberek szokták kérni a humor ajándékát áldásként életükre. Ők felismerik, hogy mankó lehet olykor a rokkant lélek oldalán. Azok az emberek, akik nem képesek a humor nyelvén kommunikálni, léleklében is szegényebbek. Még nagyobb kár azonban azokért, akik félreértik a jó szándékú humort, ellenük irányuló akciónak tekintik, és fegyverként tekintenek rá, melyre ők bombával támadnak vissza.

Fontos lenne, hogy minden családban igyekezzenek a szülők sokat nevetni, együtt játszani gyerekeikkel, és már kiskoruktól eljátszani velük megannyi móka és vicces helyzet lehetőségét. A gyerekek tudnia kell, hogy a felnőttek komolysága nem zárja ki a humort és játékot, csupán a helyzetnek megfelelően alkalmazza és engedi azt szabadjárá. Éreznie kell, hogy a humor elfeledteti a problémát és örömmézzel tölti el a lelket. Lazít a feszültségen, mosolyt csal arcára. Olvasunk gyerekeinknek vicces, mókás történeteket, hogy megtapasztalhassák, a szellemes humorizálás táplálék a léleknek, jó közérzetet biztosít.

t. KISS-MIKI MELINDA

Zágon felé mutat egy halovány csillag

„Zágon felé mutat egy halovány csillag”, amelynek egyik sugara az én szülőfalucskámat is beragyogja. Azt a kis falucskát, ahol mindössze nyolc évet töltöttem, sosem fogom elfelejteni. Azt a nyolc évet, amit a Csoma Sándor utca 3. szám alatt éltem le, sokan megirigyelhetnék, akik már jártak ott, s látták azt a gyönyörű vidéket, ami túlélte árvizet, nagy viharokat.

Ott éltem én egyszer, a nagy szilfa tövében, melynek gyökerei a harmadik szomszéd udvarán is ki-kibújtak a földből, a kis templom mellett, ahova csecsemőkoromban vittek a szüleim.

Ott, ahol megtanultam beszélni, ahol első barátaimat szerzettem, és ahol minden reggel testvéremmel kézen fogva bal-

lagtunk fel az óvodába, mely a dombon volt, a pataknál is fennebb. Háromszék talán egyik legkedvesebb helyén, ott nőtem fel én.

Közel Kőrös mellett fekszik Kovászna, ahol az első osztályt végeztem. Kis város, tele kedves, helyes emberekkel.

Ezt a földet hagytam el, ahova minden nyáron visszatérek. Ezt a földet, amitől semmiért sem váltam volna meg. Amely földet egész úton Régen felé sirattam.

Most is és mindörökké szülőföldemként tekintek majd Csomakőrösre, az én szeretett, szívembe zárt kis falucskámra.

BIRÓ ANNA,

VIII. B – ALEXANDRU CEUȘIANU GIMNÁZIUM

„Fársángolók, vigadók: jelmezben bolondozók!”

Február 17-én sikeres rendezvénynek adott otthont a Beresztelki Általános Iskola. A már hagyományossá vált farsangi maszkabált – 10. alkalommal – ezúttal az I-II-IV. B és a II-IV. A osztály tanulói szervezték meg. Meghívottak voltak a Marosvécsi Általános Iskola I-III. B osztálya, Mera Ilona tanítónő tanítványai.

Nagy izgalom előzte meg a tevékenységet. Minden gyerek a szülők segítségével „titokban” készült, az ötletes jelmez mellé bemutatkozó tréfás versikét kellett tanulniuk.

Ez sikerült is, hisz ötletesebbnél ötletesebb maszkurák voltak.

Nehéz feladata volt a zsűrinek – Simo Monica, az iskola titkárnője, Ungvári Claudia VII. és Simo Corina VIII.-os tanulók – a legsikeresebb jelmezeket kiválasztásában osztályonként.

A bemutatkozó felvonulást buli követte. Jól szórakoztak együtt, egymásnak ajándékokat is adtak. Így életre szóló barátságok is ki-

Demeter Aranka osztálya

alakulhatnak. A sikeres rendezvény főtámogatója a Van den Heerik alapítvány beresztelki megbízottja, Fazakas Imola volt. Nemcsak a díjazottak, hanem minden tanuló örvendezhetett a szép és értékes ajándékoknak.

A beresztelki anyukák jellegzetes farsangi süteményei ízletesek és finomak voltak, szüntelen pótol-

hatták velük a gyerekek az elvesztett energiát.

Szép élmény volt a vendéggyerekek és a szervezők számára is. Jövő évben találkozunk újra farsang vége felé!

NAGY CAMELIA ÉS DEMETER ARANKA TANÍTÓNŐK – BERESZTELKE

Szülőföldem

Az én szülőföldem Erdély, ezen belül a szülővárosom Szászrégen.

Régen egy kis szerény város, de számomra szebb nem létezik, ezért is olyan nehéz eldöntennem, hogy melyik líceumban folytassam tanulmányaimat. Ezt a várost a hegedűk városának is szokták nevezni, mert az itt készült hangszerekről, főként a hegedűkről közzismert. Mivel nagyon kedvelem a zenét, ez is fontos szerepet játszik a szülővárosom iránti szeretetemben. Igazi kaland volt 14 év alatt Régen minden kicsi részét felfedezni, megismerni, titkait feltárni, és ma már büszkén jelentem ki, hogy úgy ismerem ezt a várost, mint a tenyeremet. A vakációkat sem töltöm szinte soha távol Régentől, mivel én itt unatkozni

nem tudok, mindig valami újat, valami érdekesebbet tud nyújtani ez a város. Gyönyörű szép erdő található itt, és még a Maros is átfolyik Régenen, így nagyon szép, zöld területek találhatók itt, ahova szívesen elmegyek lazítani, megnyugodni, gondolkodni, vagy ha egyedül szeretnék lenni. A régeni lakosok nagyszerű emberek és nagyszerű, hogy a polgármesterünk is magyar, aki rengeteget tesz városunkért.

Én mindig büszkén fogom kijelenteni, hogy Szászrégenben születtem, itt nőttem fel és azt is, hogy erdélyi vagyok.

**SZABÓ KINGA
VIII. B – ALEXANDRU CEUȘIANU GIMNÁZIUM**

Versmondó vetélkedő

Február 18-án került sor a Szászrégenhez és körzetéhez tartozó III. osztályos kisdíjak versmondó vetélkedőjére. A döntőben 30 gyerek vett részt Marosvécs, Kisfűlpös, Marosfelfalu, Bátos, Marosmagyaró, Görgényüvegcsúr általános iskoláiból, valamint a szászrégeni Florea Bogdan, Alexandru Ceuşianu, Augustin Maior gimnáziumokból és a Petru Maior Iskolaközpontból.

A gyerekek jól felkészülten érkeztek, hangulatos, szép és kizárólag magyar költők verseivel lepték meg a jelenlevőket.

Hibátlan szövegismeret, tiszta, helyes beszéd, megfelelő hanghordozás és hangerő – néhány a pontozási kritériumok közül, mely révén eldőlt a végső rangsor.

Az öttagú zsűrit Fokt Emőke és Dénes Gizella tanítónők, Balázs

Megérkezett a varázsceruza

Fotó: FAGY

A nyertesek: Boglárka, Anita és Dalma

Margit óvónő, Menyei Ildikó, a Humana Regun Egyesület elnöke és Fábián András György, a művelődési ház referense alkot-
ta.

A verseny szüneteiben a gyereket ötletes játékokkal, zenével szórakoztatták a szervezők.

A szervező iskola különdíját Ungvári Róbert kapta az Alexandru Ceuşianu Gimnáziumból – felkészítő tanítónő Pánczél Laura.

A zsűri két különdíjat adott Cseidi Adélnak – az Augustin Maior Gimnázium diákja, Nisztor Enikő

tanítónő készítette fel – valamint Szekeres Júliának a Marosfelfalusi Általános Iskolából – felkészítette Szócs Magda tanítónő.

Harmadik díjas Kolcsár Boglárka, az Augustin Maior Gimnázium diákja lett, Nisztor Enikő tanítónő készítette fel.

Második lett Ördög Dalma a Marosmagyarói Általános Iskolából – tanítónő Géczy Ilona.

Az első díjat Rád Anita kapta, aki a lehetséges 50-ből 49,65 pontot ért el. Anita a szászrégeni Augustin Maior Gimnázium diákja és Nisztor Enikő tanítónő osztályában tanul.

A résztvevők emléklapokat és emléktárgyakat, a nyertesek könyvjutalmakat kaptak. Az első három helyezett részt vesz a versmondó vetélkedő megyei szakaszán.

A vetélkedő szervezői az Alexandru Ceuşianu Gimnázium tanítónői voltak – Pánczél Laura, Kislaki Eunika, Dénes Réka és Asztalos Tünde.

FÁBIÁN ANDRÁS GY.

A szenvedés értelme

Hamvazószerdával megkezdődik a nagyböjti időszak, amikor Krisztus keresztje is többek között gondolataink középpontjába kerül. Próbáljuk meg szenvedéseinket Krisztus keresztjén át látni.

A szenvedés jelen van családjainkban, a szívünkben is hordozzuk, és úgy betolakszik, hogy nagyon nehéz kiűzni. Szívünk nagy fájdalmát sokszor nem tudjuk kimondani, nehezen tudunk szabadulni tőle. Az is lehet, hogy éppen a magány mindennapjaink legnagyobb keresztje. Feszületek nemcsak a falakon vannak, hanem az emberi szívekben is. Minden életnek, minden embernek vannak keresztjei, vagy ha úgy tetszik, nehézségei. A kereszt az emberi élet elkerülhetetlen velejárója. Mindezt nem háborogni kell, hisz Jézus háborgás nélkül vállalta értünk a szenvedést, pedig ártatlan volt.

Mi nap mint nap követünk el bűnöket. A lázongás viszont megnehezíti keresztthordozásunkat.

Próbáljuk meg felajánlani Istennek, erőt kérve az elviselésükhöz. Ne feledjük, minden szenvedésnek érdemszerző hatása van, hajtsunk fejet előtte.

Nehézségeink ellenére szeressük embertársainkat. Imádkozzunk rágalmazóinkért, mert mi is követünk el hibákat, nekünk is szükségünk van a megbocsátásra.

A csendes meditációban felfrissül a lélek, és magunk is mások lehetünk. Csupa zsvivaj az élet, de csak a csend termékenyíti meg a gondolatokat. A szeretet hiánya okozza a világ nehézségeit. Az emberiség nagy hibája, hogy nem tud eléggé szeretni.

Legyen a böjti időszak egyik célkitűzése, hogy környező világunkba bevigyük a krisztusi szeretet melegét és áldásait.

BUTIURCÁNÉ VORMAIR ZSUZSA

Áldozathozatal

Kedves olvasók, életünk során kisebb-nagyobb áldozatokat hozunk. A megfosztottság, a lemondás, a kétségbeesés, az alázat, a szűkölködés mind életünk kálváriája, az ember szenved, fájdalmat, reménytelenséget érez. Le tudnám-e élni úgy az életem, hogy lemondok az egocentrikus képemről, ahol nem én, hanem te és akárki más elfoglalhatja azt a helyet, mert kész befogadni, kész átölelni, kész áldozatokat hozni más jólétéért, biztonságáért, hiszen ez élteti, ez tartja fenn. Ez egy csodálatos dolog, hatalmas erőt felölölő lélek, képes a fájdalmat kiszorítani, élményre, öröme változtatni. Olykor előfordul, hogy a társamnak szüksége lenne rám, nehézséggel küzd, szinte reménytelen az élete. Milyen jólesik, amikor fel tudom neki ajánlani a segítségem. Én sem bővelkedem, de az a kicsi, amim van, megosztom veled, felajánlom neked a cipóm árát, a mai kávé árát, cigarettám árát, csoki árát ahhoz, hogy te ma jóllakj és imádkozni tudj. Felajánlom, megvonom magamtól, hogy egy életet megmenthessek. Milyen csodálatos érzés, mikor tudom, hogy ma azért nem kávézom, nem cigizem, nem eszem vendéglőben, hanem összezedem azt, amit éppen otthon találok, mert tudom, hogy most jelenleg nemcsak én eszem, melegszen, hanem a társam is.

Lemondani, megosztani, felajánlani mindenem nem kicsi dolog. Élni másokért, élni a világért, létezni azért, hogy más is éljen. Van-e ilyen értelme az életnek? Miért élek, miért fecsérelem éveimet, munkámat? Van-e értéke annak, amit teszek? Olykor szeretetre szomjazunk, ilyenkor többet teszünk másokért, szeretetet adunk, hogy mások köszönetével, boldogságával, jó eredményeivel tápláljuk lelkünket. Pedagógusok esetében: egy tanító mennyit kell dolgoz-

zon azért, hogy a diákjai jól tanuljanak, fejlődjenek, szabadidejét áldozza azért, hogy munkájának szép eredménye legyen. Ha tanulnak, ha nem, ő a fizetését úgy is megkapja, de mekkora öröm, ha a gyerek az ő keze alatt jó irányban fejlődik, boldog, versenyeken vesz részt, díjazza, ez az igazi fizetség. Nagyon nagy áldozatokat kell hozzon egy szülő a gyerekéért, amíg az felnő, és még utána is gondoskodni róla. Hány meg hány anya nem képes ilyen áldozatokat hozni! Elhagyja gyermekét, elhanyagolja, otthonokban szállásolják el édes gyerekeiket. Hol van itt a felelősségvállalás, a felajánlás, az áldozathozatal, a törődés? Mi a célja az ilyen anya életének?

Március tele van emlékekkel, fájdalmasakkal, de ugyanakkor örömteliekkel. A márciusi ifjak nagyon jó példa az áldozathozatalra. Életüket áldozták a hazáért, a szebb jövőért. Tudták, hogy a harc gyümölcset nem lesz alkalmuk meglátni, de büszkén haltak meg a csatamezőn gyerekeikért, jövőjükért. Elmondhatjuk, hogy megérte a fáradság, megérte szabadidőt feláldozni, itt az áldozatnak értéke van. Próbáljunk meg mi is úgy élni, hogy kisebb áldozatok árán értékeket bontakoztassunk ki. Ne legyünk gőgösök, mivel a gőgös ember előbb-utóbb egyedül marad, lelkiileg roncsosá válik. Miért ne lennénk áldozatkészek, hiszen nagyobb boldogság adni, mint kapni! Kívánom, hogy mindenki leljen rá erre a boldogságra, amely minden bajtól, gondtól, rémálmodtól meggyógyít. Az egészség titka a tiszta lélek.

Ne feledd, te vagy a felelős betegségedért, ezért tégy érte, előzd meg a betegséget!

**BOJOIEVSCHI ÉVA
PSZICHOPEDAGÓGUS**

Összetartozunk

„Ezernyolcszáznegyvennyolc, te csillag, / Te a népek hajnalcsillaga!...”

Ketten ültek a kis tér szegletében meghúzódó kopt padon, két öreg. A férfi fáradtan támaszkodott sétabotjára, az asszony elmerengve ült mellette.

Jól ismerték egymást. Életük folyamán sok mindent megértek, volt miről beszélgessenek. Most azonban mindketten hallgattak. Valami ünnepi áhítat járta át lelküket. Március 15-e volt. Szép tavaszi nap. Olyan igazi márciusi, verőfényes nap. A falu szélén megbúvó terecske, amely minden évben tárt karokkal várja az ünnepelni vágyó szíveket, lassan elcsendesedett. Az asszony fürkésző tekintete az új tavasz még alig sarjadó jeleit kutatta. Gyönyörködött a szépségüket bontogató fiatal nyárfák, az öreg gesztenyék, a dús jázminbokrok fakadó rügyeiben. Aztán ide-oda kalandozó tekintete megpihent a virágok sokaságán. Az emlékezés virágain, amelyek hirdetik a múltat, a jövőt. Mint valaha réges-rég, újra együtt voltak. Együtt, az összetartozók, emlékeztek és ünnepeltek. Szép volt, nagyon szép. A férfi, sajgó hátát a pad széles támlájának támasztva, csendben ült tovább. Átengedte magát a nap melengető sugarainak, a tavaszi szellő simogatásának. Talán az aprócska báránnyelű nézte, találgatva útjuk célját? Az asszony mosolyogva nyugtázta, hogy öreg társa alighanem el is szundikált. Nem akarta megzavarni, gondolataiba mélyedve, csendben ült tovább. A megkonduuló harang szavára – amely az idő múlását jelezte – az alvó hirtelen felrezzent.

– Álmodtál, álomszép álmodtál – mondta. – Messze jártam. Messze a múltban. Szép szülőfalumban. Március volt. Március 15. Az ünneplő sokaság között, egyik kezemmel apám erős kezét fogva, másikkal kis nemzetiszín zászlót szorongatva, ott voltam én is. Néztem a szélben vidáman táncoló lobogókat, az emlékoszlop tetején méltósággal figyelő turulmadarat, áhítattal hallgattam a Nemzeti dalt, és teljes szívemből énekeltem az ünneplőkkel a lelkesítő nótákat. Aztán egyszer csak az örökös turulmadár lassan lassan szárnyra kelt, és néhány szárnycsapás után szélesebben útnak indult. És láss csodát! Kiterjesztetem karjaimat, hogy elérjem a madarat, és ekkor az előbb még aprócska nemzetiszínű zászló végtelen nagy lobogóvá változott. Belekapaszkodva, táltos ifjúként követni kezdtem az utat mutatót. Ez az út dicső múltba vezetett. 1848-at írt a magyar nemzet krónikása.

A magyar nép – mint már annyiszor – hősi harcát vívta, a magyar föld csatazajtól volt hangos. Hazánk magyarjai végre újra felébredtek. A Kárpátok népe

szabadságáért küzdött. Szép, reményteljes napok voltak. Önkéntesek ezrei siettek a harcedzett huszárok segítségére, jöttek mindazon nemzetek fiai, akik szabadon akartak élni, jöttek, sereglettek a nagy haza minden kis szegletéből. Feledhetetlen hősök vívták győztes csatáikat. Együtt harcoltak! Együtt az összetartozók! Megosztva falat kenyerüket,

megosztva álmaikat. A zord havasok, a lankás legelők, csobogó patakok örtüzeinél győztesek álmodtak. Álmodtak örök vágyukról, a szabadságról.

Az öreg elhallgatott. Az álomszép álom véget ért.

– Aztán elült a hősi csatazaj – fűzte tovább gondolatban az asszony. – A túlerő elfojtotta. A dicsőséges napokat szomorúság, némaság váltotta fel. Szél süvített a harcmezőkön, a még meg sem szerzett szabadságot eltipró szél.

Idegen kardok hányták halomra harcosainkat, idegen lovak taposták zászlóinkat, idegen börtönben sínylődtek üldözött fiaink, idegen puskák golyói oltották ki a szabadságért küzdők életét. Magyar anyák siratták szeretteiket, magyar lányok várták vissza hiába kedveseiket, magyar apák roskadoztak a fájdalomtól. Magyar gyermekek a kemencesutba húzódtak, és nem értették, hová lettek mindazok, akikről még nemrég oly lelkesen daloltak. Nem értették, hová lett a tavasz, nem értették, hová lett a Kossuth-nóta, a kokárda, a papírcsákó, a farkard, hová a hősiesen küzdő honvédek. Bujdosókkal, csak egy-egy szénapadlás, eldugott csűr, erdei kunyhó tudta titkukat talán. Rég elporladtak már, de a tavasz legszebb ünnepén fejet hajtunk küzdelmük előtt. Amiért feláldozták életüket, nekünk talán megadatott. Értjük és éljük e szép szót: szabadság! Törékeny még és illanó. Vigyáznunk kell rá nagyon! Vigyázni nekünk kell! Nekünk, akik összetartozunk! Vigyáznunk, hogy felemelt fejjel, büszkén mondhassuk: „És annyi balszerencse közt, / Oly sok viszály után, / Megfogyva bár, de törve nem, / Él nemzet e hazán.”

Ketten ültek a faluvégi kis tér rozszant padján, két öreg. Nem siettek már sehová. A múltban időztek. A múltban, amit életük folyamán számtalanszor felidéztek már, de a régi és az új tavaszok, a régi és az új márciusok szívükben ma is új reményt fakasztanak.

WENTZELNÉ DEMETER ILONA,
Holtmarosról elszármazott nyugdíjas tanárnő
– Perbál, Magyarország

Nőnap gondolatok

A mindennapi élet rohanásában egyre ritkábban van időnk elgondolkodni az élet nagy és egyetemes dolgain. Például Isten furcsa és érdekes teremtményén, az emberen. Állítólag a férfit teremtette először az Isten, de szükségesnek tartotta gyorsan hozzárendelni a nőt. Hogy mi végből? Egy híres elődünk így vélekedik: „Ha Isten a nőt a férfi urává akarta volna tenni, a fejéből vágta volna ki. Ha rabszolgájává szánta volna, a lábából vette volna ki. De mert társául rendelte, az oldalából vágta ki.”

A teremtés óta szinte folyamatos a férfi és a nő szerepének az értékelése. Ez így van napjainkban is. Március 8-a ünnepeltjeiről sok és sokféle értékelés elhangzott. Híres emberek véleményeiből idézek: „A női természet közeli rokona a művészetnek”. „Megérteni a női lelket? – ki tudod merni a tenger vizét szitával?” „A nők nem jutnak a mennyországba.”

János próféta Jelenéseiben ugyanis ez mondatik: „És egy félóráig némaság vala...” Ez pedig teljes képtelenség, ahol nők is jelen vannak. „A nő a természet bájos tévedése.”

Folytathatnám ilyen és ehhez hasonló értékelésekkel, de az igazság az, hogy őnélkülük magányosak, tehetetlenek volnánk. Jaj annak a betegnek, akit nem nők gyógyítanak, és jaj annak a szomorkodónak, akit nem tudnak a nők felvidítani. Olyan a nő természete, mint a tenger. A legenyhébb nyomásnak is enged, és mégis a legsúlyosabb terheket is el tudja hordozni. Az élet zenéjét a nők adják, akik őszintén, minden feltétel nélkül fogadják magukba a dolgokat, hogy érzéseiken át szebbé alakítsák azokat, szebbé tegyék környezetüket és szeretteik mindennapjait. A fenti véleménycsokorral köszöntöm minden kedves hölgyismerősömet, sok örömet, boldogságot és tavaszváró vidámságot kívánva nekik.

Tetszik, nem tetszik, az elkövetkezőkben is egymást kell boldogítsuk, férfiak és nők együtt, mert örök érvényű Kant meglátása: „Csak férfi és nő teszük együtt az EMBERT.”

Férfitársaim pedig, azt üzenem nektek, hogy az igazi férfi kétfélét akar: veszélyt és játékot. Ezért akarja a NŐT, aki a legveszedelmesebb játékszer.

ZSIGMOND SÁNDOR

Március - tavaszelő

Március a reménység hónapja, a természet ébredését hozza magával. Megjelennek a tavasz hírnökei: a hóvirág, a tavaszi kikerics, az ibolya. Azt üzenik: mi vagyunk a kinyílt föld első virágai, hozzánk jön a legelső szellőcske játszani. Hirdetik a feltámadás örömét, hogy elmúlt a hideg tél, az avar alatt új élet csírázik, örök élet fakad. Tervek születnek, szorgos magvetők munkálkodnak.

Toma Mihály *Virágregék* című könyvében így ír erről: „*Szent természet! dajkáló anyám / Szeretlek én kimondhatatlanul! / Gyönyör s megnyugvás száll reám, / Lombod, virágod ha sarjad, ha hull. / Szeretlek szép virágok titeket, / Színben, illatban gazdag éltetek... / Jertek lakjatok aztán síromon / Vegyétek vissza hűlt szívem / Felett, mit annak ti adtatok / Egykoron, ifjúságot, színt és életet.*”

Március virágai köszöntik a nőket is, hisz ők is az új élet hordozói. Az üde, friss március serkentően hat mindannyiunkra, ezért igaz a régi kis mondóka: *Márciusnak vizébe / mosakodjál ízibe, / így leszel friss kacagós, / nem pedig egy morcogós. / Nyílik már a hóvirág, / kapsz belőle csokrocskát.*

Most pedig jöjjön egypár népi megfigyelés március havához kötődően:

Amennyi harmat hűvét előtt, annyi fagy lesz húsvét után.

Ha villámlik és dörög márciusban, majd havazik májusban.

Ha a 40 vértanú (március 10.) napján fagy, még negyven napig lehet fagyra számítani.

Ha Gergely-napkor (március 12.) zord az idő, a rókalnyukból róka jön elő. Ha Gergely-napkor ragyog a nap, a róka még két hétig marad.

Sándor, József, Benedek (március 18, 19, 21.), zsákban hozzák a meleget. Ekkor érkeznek a gólyák.

Amilyen Gyümölcsoltó Boldogasszony (március 25.) napjának időjárása, olyan lesz a következő negyven napé is. Ezen a napon jönnek meg az énekesmadarak, így a gazdaember kitárt istállóajtóval várja a fecskéket.

Várjuk hát szeretettel a tavasz hírnökeit: virágot, madarat egyaránt, és fogadjuk el azt is, hogy „esik, havaz, így lesz tavasz”.

Uram! Elszórtuk a magot, a többi: titkod titka.

BUTIURCÁNÉ VORMAIR ZSUZSA

Tárlatnyitó Magyarrrégenben

Akvarell-kiállítás nyílt a Magyarrrégeni Református Egyházközség gyülekezeti termében. Az érdeklődők megtekinthették Csupán Eduárd Zoltán képzőművész alkotásait. A művész munkásságát Baróthi Ádám szászrégeni szobrászművész méltatta.

Csupán Eduárd Zoltán 1981. augusztus 12-én született Szászrégenben. 2002-2006 között a kolozsvári képzőművészeti és designegyetemen tanult, ugyanott mesterizett. Tanított a szászrégeni Petru Maior Iskolaközpontban. 2007-től a dédai Vasile Netea Gimnázium művészeti nevelés tanára. 2007-2009-ben a szászrégeni Laurentia Alapítvány által évente megrendezett alkotótábor irányító tanára.

Baróthi Ádám és Csupán Eduárd

Tizenkét közös tárlata volt Gernyeszegen, Kolozsváron, Marosvásárhelyen és a németországi Heppenheimben. Szászrégenben ez a bemutatkozó egyéni tárlata.

– Élni és festeni számomra ez egy és ugyanaz. A művészetem által megpróbálom közvetíteni, megérteni a világot, amelyben élek. A vonal és a szín segítségével szeretném közvetíteni az érzéseket, a valóságos emberi élet sorsait, konkrét történeteit, amit az emberi test elvisel, mondjuk fájdalmat, éhséget, félelmet, rémületet, de ugyanakkor az örömet, szeretetet és reményt is – vallja a művész.

Az evangélikus templom

FAGY

Tanulmány a szászrégeni evangélikus-lutheránus templom építészeti múltjáról (1.)

Gusztáv Müller építész 1955-ben készült kézírata nyomán

A szászrégeni evangélikus-lutheránus templom újabb feltárt, műemlékszámba menő részletei, melyek a templomot az országos hivatalos műemlékek listájára való felvételre feljogosítják, a következők:

1. A templomnak az 1928-30-as évekbeli nagyobb méretű restaurálásakor a lemálló vakolat alól napfényre került régi ablak, amely az 1630-ban a déli oldalon hozzáépített Szent Lőrinc-kápolna padlásterében a főhajó gádorfalába befalazva találtatott. Ebből az ablakból hajdanában négy volt és a főhajó megvilágítására szolgált.

Az érdekes ablak szobrászati díszítéséhez annak idején puha, az idő viszontagságainak nem eléggé ellenálló kőanyagot használtak. Egyetleneg ezekből a

véletlen folyamán maradt ránk, úgy, hogy 1630-ban a kápolna padlásterébe került, ahol megmaradt, és újból gondozás alá lehetett venni. Ezt az ablakot 1886-ban Wortitsch rajztanár fedezte fel, és róla a *Körresondenblatt* hivatalos műértesítő közlönyben bővebb fejtegetést írt, melyben ezen ablakról mint igen értékes, máshol alig található gót stílusú alkotásról emlékszik meg.

Mivel az ablaknak a talált helyén, a sötét padlás-szobában nem volt létjogosultsága, az épen maradt részeit a fából óvatosan kihámozták, megjavították és a hősök emléktáblájának keretezésére használták fel. Itt, a templom északnyugati sarkán, méltó helyen ad az utókornak szemléltető tanulságot a középkoriak

magas fokú építőművészeti szaktudásáról.

A rendelkezésre álló építészeti szakkönyvek szerint hasonló pillérfejezet-megoldások csak a kelet-poroszosországi Marienburg német lovagvár úgynevezett aranyportálain voltak találhatóak, minek alapján feltehető, hogy a régi templom 1330-beli építése az akkori kereszties hadjárat német lovagrendjének ne-

véhez fűződik. Alkotója az erdélyi alapítványi építkezés műszaki osztályának egyik iskolájából került ki. Sajnos, ismeretlen a művészember neve, akinek alkotását a régi templomban ma is csodálattal szemlélhetjük.

(folytatjuk)

MAGYARY LEVENTE

Ifjúsági labdarúgótorna Szászrégenben

A hegedűk városában hagyományá vált az ifjúsági labdarúgótornák megrendezése. Február első hétvégéjén a helyi ISK szervezésében ötödik alkalommal került sor a Szászrégen-kupa megmérettetéseire. Az eseménynek az Ifjúsági Parkban levő sportterem, valamint a Florea Bogdan Gimnázium terme adott otthont. A meghívásnak 15 együttes tett eleget, melyeket a szervezők három 5-ös csoportba soroltak. A 2000-es korosztály labdarúgói a következő beosztás szerint mérkőztek: A csoport:

Régen–Vásárhely–Udvarhely Fotó: Budai I.

Avântul Szászrégen, Speranța 2 Marosvásárhely, FC 1 Székelyudvarhely, CFR Kolozsvár, FC 1 Csíkszereda. B csoport: ISK 2001 Szászrégen, FCM Viitorul Szászrégen, Muresul Marosludas, CS Bethlen, FC 2 Székelyudvarhely. C csoport: ISK Szászrégen, FCM Marosvásárhely, Speranța 1 Marosvásárhely, FCM Kézdivásárhely, FC 2 Csíkszereda.

A csoportmérkőzéseket követően a helyosztó találkozókra került sor. Az 5-6. helyért vívott mérkőzésen: Viitorul Szászrégen–FC 1 Csíkszereda 1-1, 1-2 büntetők után, a kisdöntőben Avântul Szászrégen–FC 2 Székelyudvarhely 0-1. A döntőben a Szászrégeni Sportiskola, valamint a Speranța 1 Marosvásárhely ifi labdarúgói mérkőztek meg.

A sportrendezvény utolsó felvonása elismerésre méltó színvonalúra nőtte ki magát, izgalmas, eseménydús, fordulatos játékot láthatott a szép számban megjelent nézősereg. A játékidő végén 2-2-t, döntet-

lent mutatott az eredményjelző, így a győztes csapat kiléte büntetőrúgásokkal dőlt el. A büntetőpárharc is izgalmas volt, noha a házigazdák 2-0-ra vezettek, a marosvásárhelyiek fordítottak, összesítésben 5-4-re nyerve a finálét. A sportesemény végén a szervezők három egyéni díjat adtak át. A torna legjobb játékosa Popa Daniel (ISK Szászrégen) lett, a legjobb kapusnak járó oklevelet és serleget Bencze Norbert (FC 2 Székelyudvarhely) vehette át, a gólkirály Kocsis Bence (Speranța 1 Marosvásárhely) lett 10 találattal.

A torna főszervezője ezúttal is Budai Barna Loránd volt. A helyi ISK nemrégiben kinevezett fiatal igazgatója már néhány éve nagy hangsúlyt fektet az ilyen jellegű tornák megszervezésére. Reméljük, a kitartó és elszánt törekvés meghozza gyümölcsét Szászrégen és Maros megye labdarúgásának fejlődésében.

SZABÓ ANTAL

Mindenki viselkedik (2.)

Előttünk már viselkedtek

Az illem fogalma már évezredekkel ezelőtt létezett, hiszen egy római történetíró a Gynecéába zárt Lucretiát „*az illem és női erény mintaképének*” nevezi. Írott és nyomtatott illemtankönyvek, igaz, csak a későbbi századokban jelentek meg, de az angolszászok már annak előtte elhalálozásukkor nemcsak végrendeletet, hanem hosszú lajstromot is hátrahagytak, amelyben utódaiknak meghagyták, mit tegyenek további életükben.

Nagy Sándor apjáról, Madeónia királyáról jegyezték fel, hogy milyen sokat adott a viselkedésre. Ezért az öregúr sarkában állandóan két ember kullogott, akiket csupán azért fizetett, hogy az egyik reggelente, gondolom, közvetlenül ébredése után elismételje: „*Fülöp, vésd eszedbe, hogy ember vagy!*”, a másik meg minden este (bizonyára elalvás előtt) megkérdezte: „*Fülöp, nem feledd, hogy ember vagy?*” (Nem rossz módszer, de olcsóbban is megúszhatjuk – illemtankönyvet kell vásárolni.)

A viselkedés finomításával más uralkodók foglalkoztak. Katalin cárnő például felső rendeletet adott ki, miszerint „*megtiltatik az orosz főuraknak feleségeiket nyilvánosan ütlelni*”, és hogy a nőszemélyeken is csiszoljon valamelyest, ugyancsak elrendel: „*az asszonyoknak pediglen tilos, hogy szájukat nyilvános helyen az ivőpoharakban öblítsék.*”

A XVIII. század derekától egymás után jelennek meg a társadalmi együttélés pallérozását szolgáló illemtankönyvek. Igaz, ezeket kizárólag az előkelő osztály köreinek szánták, hiszen akkoriban és még sokáig az a nézet uralkodott, hogy

az illemtudás csakis az úgynevezett magasabb társadalmi rétegek kiváltsága. Szerintük a társadalom „alsóbb” kategóriái, a dolgozó ember műveltebb életre amúgy is alkalmatlan, minek hát számukra az illemtankönyv?

Mária Terézia már „okosabban” gondolkodott, mert volt olyan kegyes Frau Truffner nevezetes bécsi asszonyság „*a világi dolgokban való illendőségről*” írt könyvét saját költségén kinyomtatni „*birodalma minden leányának okulására és örömére.*”

Hadd idézzünk ezekből az intelmekből egy-egy passzust. „*Utcán a szülők mennek hátul, a leányok elöl, hogy az anya felügyelhessen leányaira. Fiatal leány, ha csak*

lehető, soha ne menjen egyedül, hanem édes anyja vagy valamely más tisztességes nő kíséretében.” (Az idézet egy 130 évvel ezelőtt kiadott illemtankönyvből való.)

Egy másik illemtankönyvben, amit a harmincas évek tájékán adtak ki, ezt olvastam: „*Az illem szájköször az emberi fenevad ábrázatán. Aki túlteszi magát rajta, rögtön galibát okoz magának is, másoknak is.*” Meg aztán: „*Az illemtankönyv előírásait természetesen mindenki csak annyira követheti, amennyire anyagi erejéből telik.*”

Manapság jóízűen nevetünk a letűnt korok elavult illemszabályain. Ez természetes is, hiszen nagy történelmi helycserék történtek a társadalomban. Ennek ellenére napjainkban sem tekinthetjük fölösleges fényűzésnek az emberi együttélést szabályozó viselkedési normák tiszteletben tartását, ápolását. Miért? Mert szükségünk van ezekre, mert az ember – szakmájától, beosztásától, képzettségétől függetlenül – a művelt életstílushoz, a társadalmi érintkezés kulturált formájához nemcsak jogot tarthat, de a mindennapi életben szükségét is érzi annak.

(Következik: *A kicsiség nem semmiség.*)

**DALI SÁNDOR:
MINDENKI VISELKEDEK**

– Albatrosz könyvkiadó, 1978.
Kisgyörgy Tamás rajzai)

Kérdés

*Annyi bölcs dolgot megírtak
az emberek már sok-sok éven át.
Oh, emberiség, bölcsőbb is vagy, látom,
s alkottál is már számtalan csodát.
De a tízparancsolatot betartod-e mindig,
s szentnek tartod-e a Szent Bibliát?*

MAGYAR KLÁRA

**Névnapjuk alkalmából
minden kedves
Sándor, József és Benedek
szerkesztőségi tagnak és olvasónak
egészséget, boldogságot
és munkabírást kívánunk!**

**A SZÁSZRÉGEN ÉS VIDÉKE
SZERKESZTŐSÉGE**

Rejtőzködő nevek (1.)

Ismerünk olyan állandósult szókapcsolatokat, amelyek híres emberek nevét rejtik. Ezekben a szókapcsolatokban az illető egész életének értelme, legfontosabb eseménye is megbújhat. A következőkben ilyen kifejezéseket idézek fel, kiegészítve a név viselője életútjának rövid ismertetésével.

Vörösmarty Mihály *A bűvár Kund* című verséből idézek: „S ím a Dunából szirt gyanánt / Egy ember, kit mély árja hányt, / Sötéten felbukik... / <<Nézz oda, hol Henrik felriadt hada / Tolong a víz iránt! / Nézd, táborában mint remeg: / Hajóit e kar fúrta meg; / Hadd vesszen, aki bánt!>> / ... Kund hol van? Félre költözött. / De olyat száz, ezer között / Hős Béla feltalál. / S túl a mezőn, túl a hazán, / Fut, búsong Henrik vert hadán, / S Pozsony végvára áll.”

Ki volt bűvár Kund, mikor élt?

Egy Zoturund nevű magyar vitéz volt a XI. században. 1052-ben már két hónapja ostromolta Pozsony várát IV. Henrik német-római császár csapata, amikor a vitéz éjszaka beúszott a Dunába, és megfúrta a császár hajóit, így azok elsüllyedtek. Hőstettével jelentősen hozzájárult a német sereg vereségéhez.

A második honalapító megnevezés eléggé ismert. Ő IV. Béla, Árpád-házi magyar király 1235-1270 között. Szülei II. András király (1205-1235) és Gertrúd voltak. Apja halála után megkezdte a királyság katonai megerősítését. A tatár veszedelemtől először Julianus baráttól kapott hírt. 1239-ben befogadta a tatárok elől menekülő kunokat mint lehetséges haderőt, de azok rövidesen ki is vonultak az országból. A király nem tudta kellőképpen megszervezni az ország védelmét. 1241. április 11-én Muhinál vereséget szenvedett a tatárok Batu kán vezette csapataitól. Az országot megszállták a tatárok. A király előbb osztrák földre, majd az Adriai-tenger szigetén levő Trau várába menekült. Az országért imádkozó király Istennek ajánlotta újszülött leányát, Margitot. A tatárok kivonulása után hozzálátott az ország újjáépítéséhez. Megkezdte a budai és a visegrádi vár felépítését. Kiváltságokkal támogatta a fallal körülvett városokat. Visszahívta a kunokat és jászokat. Igazi második honalapító volt. Lánya, Szent Margit nevét viseli a sziget, ahol apácaként élt. Másik lánya, Kinga, lengyel király felesége volt, őt 1999-ben II. János Pál pápa avatta szentté.

VORMAIR BÁLINT JUDIT

12 tanács – én is másoktól hallottam Próbáld ki!

1. Ha a szárazbabhoz főzés közben fél zöldpaprikát adunk, kihozza a bab ízét, legyen az főzelék vagy leves.
2. A citrom héját ne dobd ki, mélyhűtőbe téve, fagyottan könnyen reszelhető.
3. Hogy a citrom kiadja az összes levét, áztasd egy órát meleg vízben, és csak utána csavard ki.
4. A fejes saláta nem tárolható sokáig, előfordulhat, hogy kissé megfonnyad. Ilyenkor nyers burgonyaszemekkel együtt tegyük hideg vízbe néhány percre.
5. Kovászos uborka készítésekor a kaprot és a kenyeret egy sűrű szövésű anyagban helyezem az üvegbe, így nem lesz zavaros a lé, és egyben kiemelhető.
6. Befőttesüveget úgy is fertőtleníthetünk, hogy félig megtöltjük vízzel, és a fedele nélkül néhány percre a mikróba a legmagasabb fokozaton betesszük.
7. Magunk is készíthetünk házi ételízesítőt: vegyünk a piacon friss levezöldsből több csomaggal, majd daráljuk le. Tegyük kifertőtlenített csavaros üvegekbe, adjunk hozzá sót, ez tartósítani fogja. Felhasználáskor figyeljünk a benne lévő plusz sómennyiségre!
8. Általában minden gyümölcs hűthető, kivéve a déligyümölcsöket. Banánt egyáltalán ne tegyünk a hűtőbe, mert nagyon hamar megfonnyad.
9. A hangyák nem szeretik az uborkát, tegyetek uborkahéjat oda, ahonnan el akarjátok űzni őket!
10. Rágógumi a ruhában? Tedd egy órára a mélyhűtőbe.
11. Hogy a krumpli előbb főjön meg, hámozd meg csak az egyik oldalát.
12. Tintafolt a ruhán? Tégy jó vastagon fogkrémet a foltra, hagyd megszáradni, és csak utána mosd ki.

(folytatjuk)

FG

Zord telek

Ha régi krónikák lapjait forgatjuk, sok meglepő feljegyzést találunk az ideihez hasonló zord telekről, vagy még szélsőségebbekről. A régi kalendáriumokba a gazdaember a családi események dátumain kívül a feltűnő időjárási rendellenességeket is feljegyezte, melyek zord és zimankós telekről szólnak.

Az időjárás tudományos megfigyelése és előrejelzése a történelmi Magyarországon az 1782-es években kezdődött, amikor Budán meteorológiai állomás kezdett el működni, mely a mannheimi állomáshoz tartozott. A Magyar Tudományos Akadémia kezdeményezésére 1870-ben, Eötvös József minisztersége alatt önálló meteorológiai intézet alakult, amely kezdetben az oktatási minisztérium keretében működött. Akkor 47 állomás végezte a megfigyeléseket, de 1895-re számuk 460-ra szaporodott. Ma műholdak segítségével és nemzetközi összefogással az időjárás előrejelzése és rögzítése az egész bolygónkra kiterjed.

Amint említettük, a múlt évszázadok feljegyzései számos érdekes adatot tartalmaznak az időjárásról. Dr. Xantus Jánostól idézzünk fel néhányat.

– Kr. után 400 esztendővel olyan zord volt a tél, hogy a Bizánci-öböl befagyott. 508-ban Anglia folyói fagytak be, míg 557-ben a hunok a befagyott Al-Dunán kelhettek át és dúlták fel Trákiát és Görögországot.

– 774-ben a Dardanellákat háromnegyed méteres jégköntös fedte. 860-ban az Adriai-tenger fagyott be.

– 1042-t írtak a krónikák, amikor hazánkban olyan tél volt, hogy az istállókban az állatok megfagytak, s utána szörnyűséges éhínség következett.

– 1126-ban olyan hideg volt, hogy tömegesen fagytak meg a madarak.

– 1179-ben április végéig egész Európát összefüggő hótakaró borította.

– 1234-ben sok gyermek az ágyban fagyott meg. A pincékben megfagyott a bor.

– 1242-ben Batu kán tatárjaival a befagyott Dunán kelt át és dúlta, pusztította az országot.

– 1312-ben már kora ősszel beállott a tél. A szőlő megfagyott a tóknén, a must pedig a taposókádakban.

– 1443-44-ben az erős hideg miatt a törökök és Hunyadi között fegyverszünet állt be.

Tél Köbölkúton

Fotó: FAGY

– 1458. január 24-én a Duna annyira befagyott, hogy annak jegén választották királlyá Mátyást. 1485-ben olyan hideg volt, hogy Mátyás Bécs felé vonuló seregének katonái tömegesen fagytak meg.

– 1499-ben Bajazid szultán seregéből több ezer ember fagyott meg egyetlen éjszakán. 1529-ben Bécset mentette meg a zord tél attól, hogy a török seregek bevegélyek.

– Szigorú, inséges telek voltak 1558-59-ben, 1564-65-ben, 1698-99-ben, 1708-09 telén kifagytak a fák s a gabona. Az útszéleken megfagyott emberek tetemei heverték. 1798-99-ben a föld színe 128 napon át fagyott volt. 1812-ben, Napóleon oroszországi hadjáratában több tízezer katona pusztult el a hideg miatt.

Hiteles források számolnak be az 1816-os télről, amikor a havazás és hideg miatt a Bánságban 200.000 ökör és 400.000 juh pusztult el, s állítólag 54 ember is megfagyott.

A ma élő idősebb korosztályok jól emlékeznek az 1954-es télre, amikor a havazások megbénították hazánkban a közlekedést, vagy az 1985-ös télre, amikor a hőmérő negyven fok alá süllyedt a Székelyföldön.

A zord telek nemcsak az embereket viselik meg, nagy károkat tehetnek a természet növény- és állatvilágában is, különösen az itt telelő madarakban. Ne feledkezzünk meg róluk sem.

Meglepő feljegyzéseket találunk az enyhe telekről is. Idézzünk fel egy-két példát.

– 1182-ben olyan enyhe volt a tél, hogy a gyümölcsfák már január végén kivirágoztak, ugyanígy 1327-ben, és pünkösdi napján arattak, Jakab-nap táján pedig szüreteltek. 1793-ban Mátyás-napra minden szántást és szőlőmunkát elvégeztek, József-napra pedig mind megjöttek a fecskék. Az 1900-as januárról és februárról úgy írtak, hogy a természet megtévedt, és hazánk délebbre tolódott a térképen.

CSERNÁTONI JÓZSEF

Röviden - Röviden - Röviden - Röviden - Röviden

A Gruppen-Hecc Szászrégenben

Február 14-én az Eugen Nicoară Művelődési Ház nagytermében két előadással lépett fel a 20 éves Gruppen-Hecc társulat.

A XX.-on is nevetni fox című kabaré-előadásban a közönség 20 év politikai kabaréjának legjavát, régi és új jeleneteket, dalokat láthatott. Fellépett Nagy István, Kárp György, Szélyes Ferenc, Kilyén László, Henn János, Biluska Annamária, Somody Hajnal és Fodor Piroska. A jeleneteket Nagy István és Molnár Tibor írta. Zenélt az Autostop MS.

7 km kerékpárút

A polgármesteri hivatal sikeresen pályázott a Környezetvédelmi Alapnál kerékpárút-építési tervével. Nagy András polgármestertől megtudtuk, a terv szerint 7 km-es lesz a sáv, amely behálózza a várost, illetve a fontosabb és látogatottabb helyeket köti össze. A kiindulópont a Kerekerdő mellett épülő szabadidőközpont lesz. Innen a Grigorescu utca – Nagypiac – Abafáji utca – Florea Bogdan Iskolaközpont – Marospart – Malomárok mente – Radnótfáji negyed – Szabadság utca – Ifjúsági park – Maros-part irányban halad, innen kétfelé ágazik, az egyik Felfalu, a másik Marosvásárhely felé vezet.

A kerékpárút megépítése érdekében a polgármesteri hivatal az elmúlt évben lebontatta a Malomárok mentén a helybeliek számára jól ismert „căbănuțakat”, bódékat és garázsokat. A bicikliút megépítéséhez még 150 garázst kell felszámolnia a hivatalnak.

Hamarosan hozzálátnak a tervezéshez, március-

ban pedig meghirdetik a versenytárgyalást a kivitelező kiválasztására. A tervet szakaszonként készítik el, először a Kerekerdő melletti szabadidőközpont közelében dolgoznak majd, ezt a létesítményt a tavaszon szeretnék átadni.

A Környezetvédelmi Alap 2,5 millió lejjel támogatja a kerékpárút-építést, a polgármesteri hivatal önrésze 300 ezer lej – mondta el a polgármester.

Felfüggesztik a támogatásokat

A Szászrégeni Polgármesteri Hivatal keretében tevékenykedő szociális és gyámhatósági osztály felhívja azok figyelmét, akik a 416/2001-es törvény értelmében szociális segélyt kapnak, illetve a 277/2010-es törvény kedvezményezettjeként családtámogatási juttatást, valamint a 148/2005-ös és a 124/2011-es sürgősségi kormányhatározat értelmében gyermeknevelési támogatást kapnak, ha nem fizették ki adójukat a 2011-es esztendőre, felfüggesztik az említett segélyek folyósítását.

Szászrégenben 1440-en jogosultak szociális segélyre. Közülük 87-en nem fizették ki az adót (január végi adat) a 2011-es évre. Ezekről a személyektől február elsejétől a hivatal 5 hónapra megvonta a segély folyósítását. Ha ez alatt az 5 hónap alatt sem tesznek eleget adófizetői kötelezettségüknek, a szociális segélyt megvonják tőlük.

Partnerkapcsolati szerződés meghosszabbítása

A polgármesteri hivatal egy évvel meghosszabbította a partnerkapcsolati szerződését a városi fúvószenekarral.

2012-ben a hivatal 30.000 lejjel támogatja a fúvósokat. Eredetileg 46.000 lejt kért a zenekar, de a helyi tanács a 14/2012-es határozat értelmében csak 30.000 lejt hagyott jóvá.

A városi fúvószenekar rendszeresen részt vesz a január 24-i, december elsejei, március 15-i ünnepeken, az október 6-i megemlékezésen, a szászok maifestjén, a régeni városnapokon, valamint városszinten bármely más nagyszabású művelődési rendezvényen.

Jóváhagyták a költségvetést

Szászrégen önkormányzata jóváhagyta a város 2012-es általános költségvetését. Ami a befektetéseket illeti, a hivatal saját költségvetéséből 5.083.000 lejt szán az infrastruktúra bővítésére, a városrendezésre, különböző előtanulmányok,

A Gruppen-Hecc

Fotó: FAGY

műszaki tervek készítésére.

A nagyobb összegek közül megemlítjük: 929.000 lej a szociális tömbház építésének folytatására, 200.000 lej a városi virágkertészet rehabilitálására, 240.000 lej a városrendezési terv elkészítésére, 47.000 lej a tanügyi intézmények biztonsági berendezésekkel való felszerelésére, 100.000 lej az utcai világítás bővítésére. A városi kórház többek között 95.000 lejt orvosi berendezések beszerzésére, a szülészeti és a kórház épületének főjavítására fordíthat. A közüzemek 217.000 lejből autóbust vásárolhat. 104.000 lej áll rendelkezésre a 2-es napközi otthon felújítására, 142.000 lejből felújítják és belső átalakításokat végeznek a 3-as számú óvodában, 64.000 lejt a 4-es általános iskola fűtésrendszerének felújítására fordíthatnak.

A hivatal által felvett 15.195.000 lejes bankkölcsönt befektetésre használják. Ezen a jegyzéken mintegy 10 új, illetve teljes felújításra váró objektum szerepel. Az Egyesülés negyed további rehabilitálására 2.763.000 lejt szánnak. Ugyancsak felújításra a Radnai negyed 1.301.000 lejt, az Állomás negyed 740.000 lejt kap. Az Egyesülés negyedben levő 120 lakrészes tömbház belső épületgépészeti munkálatait 1.428.000 lejből fedezik. A Sós, illetve a Vadász utca modernizálására 2.488.000, illetve 2.344.000 lejt fordít a hivatal. A Maroson átvezető két híd járdáinak felújítása 350.000 lejtbe kerül. A Postarét utca átalakítása 2.066.000 lejt költséggel jár. A Kerekerdő melletti szabadidőközpont létrehozásához a hivatal 1.471.000 lejjel járul hozzá, míg a kerékpárutak kiépítésénél 244.000 lejt a hivatal önrésze. Az utóbbi két befektetésre a polgármesteri hivatal pályázatot nyert a Környezetvédelmi Minisztériumnál.

Lakosság-nyilvántartó osztály Dédán

Február 15-étől lakosság-nyilvántartó osztály mű-

ködi Deda községben. Az egység a Dédai Polgármesteri Hivatal épületében kapott otthont, a Fő út 175. szám alatt. Itt több mint 12.000 személyt szolgálnak ki Deda, Ratosnya, Marosoroszfalu, Palotailva, Gödemesterháza községekből. A három alkalmazott közül kettő a lakosság-nyilvántartással foglalkozik, a harmadik az anyakönyvi feladatokat látja el. A dedai lakosság-nyilvántartó osztályon születési, házassági és halotti bizonyítványt, személyi igazolványt, ideiglenes személyi igazolványt bocsátanak ki.

Segélygyűjtési akció

A polgármesteri hivatal szervezésében, a helyi DaReghin televízióval partnerségben segélygyűjtési akció zajlott Szászrégenben.

Akik tehették – mind magánszemélyek, mind cégek – tartós élelmiszert – konzerv, liszt, cukor, olaj, ásványvíz –, valamint pokrócokat vittek a városi poliklinika hátsó udvarán levő gyűjtőközpontba.

A segélyeket Brăila, Ialomița, Vrancea és Buzău megye rászorultjainak juttatta el a Szászrégeni Polgármesteri Hivatal.

Imahét Magyarrégiben

A Magyarrégieni Református Egyházközség szervezésében február 19-26-a között egyetemes imahétre került sor a gyülekezet templomában.

Magyarosi Levente, Abafája, Veres Róbert Gyula, Gernyeszeg, Ady István, Nagyfülpös, Takács Attila, Magyaró, Nagy Ferenc, Jód-Ratosnya, Szabó László, Marosvásárhely felsővárosi, valamint ifj. Szász Attila, Alsóbölkény lelkipásztora hirdette az igét. Február 26-án, vasárnap délelőtt a 10 órás istentisztelettel zárult a magyarrégieni egyetemes imahét. Az úrvacsoraosztással egybekötött ünnepi istentiszteleten Nemes Árpád nyugalmazott lelkipásztor szolgált.

Imahét Radnótfáján

A Radnótfájai Református Egyházközségben is egyetemes imahétre került sor. Február 19-én mind az új templomban, mind a régi templomban Székely György, a gyülekezet lelkésze hirdette az igét.

Hétfőtől délutánonként 5 órától az új templomban volt igehirdetés. Nagy Vajda Levente, Kisfülpös, Benkő Mihály, Marosvécs, Szabó János István, Magyarpalatka, Porkoláb Levente, Sáromberke, Henter György, a marosvásárhelyi Vártemplom és Szép Eduárd, Beresztelke lelkipásztora tartott istentiszteletet. Az imahét február 26-án, vasárnap délelőtt fél tízkor az új templomban, 11 órás kezdettel pedig a régi templomban ünnepi istentisztelettel egybekötött úrvacsoraosztással zárult. Igehirde-

Beresztelki színjátszók Fotó: Budai I.

tő id. Biró Sándor nyugalmazott lelkipásztor és Székely György lelkész volt.

Farsangolás

Február 19-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a radnótfájai új református templomban farsangi műsort mutattak be a vallásórás gyerekek.

Răzvan Dragnea zongorakoncertje

A Szászrégeni Polgármesteri Hivatal és az Eugen Nicoară Művelődési Ház szervezésében Răzvan Dragnea bukaresti művész zongorakoncertjére került sor Szászrégenben. Răzvan Dragnea számos kitüntetés és díj birtokosa. Kínában, Franciaországban, Olaszországban, Dél-Afrikában, Portugáliában és Magyarországon turnézott és szerzett hírnevet a román zongoraművészetnek. Műsoron Beethoven- és Prokofjev-művek szerepeltek.

Farsang farka Beresztelkén

Február 21-én farsang farki felvonulást tartottak Beresztelkén. Este a helyi kultúrházban a jelenlevők megtekinthették a Kukás Guru című bohózatot a beresztelki felnőttcsoport előadásában. Ezt követően lépett fel a Lángvirág néptáncscsoport, majd 10 órától bállal zárult a beresztelki farsang farka. A talpalávalót az Orion együttes húzta.

A Háromszék Táncegyüttes Szászrégenben

Február 27-én Szászrégenben vendégszerepelt a sepsiszentgyörgyi Háromszék Táncegyüttes. A Fodor „Netti” Sándor primás emlékére összeállított *100 évig* című zenés-táncos műsorban közreműködött a Heveder zenekar. Rendezőkoreográfus Köncezi Árpád volt.

Szentimrei Jenő-est a DIO-házban

A Kemény János Művelődési Társaság Szentimrei Jenő-estet rendezett a DIO-házban. Meghívottak voltak: a költő unokái, H. Szabó Gyula, a Kriterion Könyvkiadó igazgatója, Szabó Zsolt, a Művelődés főszerkesztője, Kilyén Ilka színművész. Felléptek a vásárhelyi művészeti líceum zenetagozatos diákjai.

Rendkívüli tanácsülés

Február 28-án rendkívüli ülést tartott Szászrégen önkormányzata. Többek között vita tárgya volt azon befektetések jóváhagyása, melyeket az Aquaserv Részvénytársaság közterületen végez saját forrásaiból. Módosították a 41/2011-es határozatot, mely lehetővé teszi az ANL-s lakások bérbeadási szerződésének egy évvel való meghosszabbítását. Határozattervezetbe foglalták a Malomárok menti, közterületen levő garázsok bérbeadási szerződéseinek meghosszabbítását március 31-ig, valamint azt, hogy ezeket a szétszerelhető épületeket április 30-ig tulajdonosaik le kell bontsák a kerékpárút megépítése végett.

Ugyancsak döntöttek Szászrégen tanügyi hálózataról, ami a 2012-2013-as iskolai évet illeti. Napirenden szerepelt a polgármesteri hivatal és a Márciuska Egyesület közötti protokollum jóváhagyása, mely egy pályázat benyújtásának feltétele a zöld óvoda programban.

FÁBIÁN ANDRÁS GY.

Nahajodate!

Mennyien lettünk! Magyar Polgári Párt, Erdélyi Magyar Néppárt, RMDSZ – szép kis csokor. Hogy a Székelyföldön ennyien vannak, egyelőre nem is olyan nagy baj, a polgármester-választásokon elcsúszik. De mi lesz a szövánnyal? És mi lesz a parlamenti választásokon? Jó lenne elgondolkodni ezen, és valamiféle közös megegyezésre jutni. Nehogy sebnyalogatás legyen a vége. Mert úgy néz ki, hogy az lesz.

A Maros Megyei Törvényszék elutasította az APDO-Lider emberjogvédő szervezet által benyújtott felfüggesztési kérelmet, így a Bernády iskolanévadási folyamat megkezdésére vonatkozó elvi tanácsi határozat érvényben maradt.

Nahajodate! Egy emberjogi szervezet nem szereti Bernády nevét. Vajon miért? Talán, mert ékezet van az á-n? Vagy talán azért, mert y-nal végződik a név, és ezért túl grófiás? Vagy csupán azért, mert Gyuri bácsi magyar volt, és épített, épített, épített... **minden** marosvásárhelyinek. De minek is magyar iskolanév a rózsák városában, a hegedűk városában sincs ilyesmi! Túl kirívó lenne.

A kormány meg fogja tiltani a radarérzékelők használatát, és megengedi majd a jogosítvány nélküli gépkocsivezetést bizonyos utakon, bizonyos időszakokban, kísérel, emeli az illetéket több autó birtoklására, és a jogosítvány megszerzését a kötelező tízosztályos végzettséghez köti. A 2012-2020-as közútbiztonsági országos stratégia tervezete tartalmazza ezeket az előírásokat.

Nahajodate! Hurrá! Bizonyos utakon, bizonyos időszakban vezethet a jogosítvány nélküli is olyan kísérel, akinek tíz osztálya van, melleleg jogsija is, és attól sem kell félnie, hogy radarba fut. Mindezt megteheti, ha kifizette második kocsijára is az adót. Nem mintha eddig nem vezettek volna jogosítvány nélkül, mondjuk a főváros kellős közepén. Meg is volt az eredménye.

FÁBIÁN ANDRÁS GY.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Várjuk leveleiket a
fandras59@yahoo.com címre.

G o n d o l a t o k

Nagy Dániel

Életéről nagyon keveset tudunk. Igen sokat, de inkább emlékeket és anekdotákat ismerőseitől, volt munkatársaitól. Fogadjuk el tehát, hogy Aradon született 1886-ban (hónap, nap ismeretlen). Az első világháború kitörésekor besorozták és az orosz frontra került, majd leszerelése után kiadói tevékenységből élt. 1922-ben főmunkatársa lett a *Napkeletnek*. 1924-ben társszerkesztője lett Franyó Zoltánnal az aradi *Geniusnak*. 1925-ben jelent meg Marosvárhelyen *Egy szegény kisfiú élettörténete* című elbeszéléskötete, majd 1926-ban leghíresebb regénye, a *Cirkusz*, Kós Károly illusztrációival. A kötet, mely az első világháború borzalmairól szól, nagy port kavart. Tamási Aron szerint „Nyers, kegyetlen könyv a háborúról, s hatása egészen valószínű”. A „hagyomány” őrei felhorkantak, és megindult a támadás a *Cirkusz* ellen, mely az erdélyi szociális regények sorát nyitotta meg.

Az 1926-os év hozta meg munkásságának elismerését, a Kemény Zsigmond Társaság tagjai közé választotta, Kemény Jánostól pedig meghívót kapott az első marosvécsi Helikon-találkozóra, ahova nem ment el, kimentette magát, egyetlen találkozón sem vett részt. 1940-ben jelenik meg *Édes kisfiam* című elbeszéléskötete. Több lapnak is a munkatársa, köztük a rangos *Nyugatnak*. 1943-ban *Száz novella*, 1944-ben *Egy szív megszakad* című regényei zárták életművét. 1944. március 14-én hunyt el Budapesten.

(Forrásanyag: Adamovits Sándor – A vécsi vár vendégei)

U i c c p a r á d é

Két veréb beszélget.
– Látod, ki van a fa alatt? – kérdezi az egyik.
– Látom hát – így a másik.
– Egy rendőr.
– Hát akkor mire vársz?
*

Doktor úr, kellene valamit csinálni a feleségemmel. Rettenetesen ingerlékeny, folyton ordít, hisztériás rohamai vannak.
– Vigye el tengeri útra.
– Nem érdemes, tud úszni.
*

Zsúfolt vonaton idős néni csomagja a padlón, egy zsák. Fiatalember kérdi:
– Mondja, néni, megengedi, hogy egy kicsit leüljek a csomagjára?
*

– Nyugodtan üljön le, fiam, csak vigyázzon a tojásokra!
– Jaj, tojás van benne?
– Nem, fiacskám, szögésdrót!
*

Nénike odamegy a sírásóhoz a temetőben
– Megmondaná, aranyoskám, merre találok a 41-es parcellabeli 34-es sírt?
– Borzasztó alakok maguk! El-mászkálnak, aztán meg nem talál-nak vissza!
*

Nyuszika találkozik a kigyóval.
– Te kigyó, ne haragudj már, hogy a múltkor cikiztelek a lábad miatt!
– Jó, semmi gond.
– Tényleg?
*

– Tényleg...
– Akkor kezet rá!
*

Egy idősebb házaspár nyaral a svájci hegyekben. Megszólt a feleség:
– Szóhoz se tudok jutni ettől a szép panorámától.
– Jól van – mondja a férj. – Akkor maradunk három hétig...
*

– Képzeld, tegnapelőtt elhagyott a feleségem. Azóta se aludni, se enni nem tudok – panaszodik Kovács a barátjának.
– Ennyire megviselt? – kérdi a haver együttérzőn.
– Dehogysis! Csak elvitte az ágyat meg a hűtőszekrényt!

AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
FÁBIÁN GIZELLA

SZÁSZRÉGEN és VIDEKE

Kiadja: a szászrégeni
KOLPING CSALÁDI
TÁRSULÁS
ISSN 1454-6183

Alapító tagok: Adorjáni László, Csemátoni József, Demeter József, Pakó Benedek, Márk Endre.

Főszerkesztő: Fábrián András György

Szerkesztőbizottsági tagok: Balla Árpád, Bartha József, Demeter József, dr. Horváth Erzsébet, Kiss-Miki Melinda, Nagy F. Atilla, Nemes Árpád, Pakó Benedek, Sárkány Kákonyi Iringó, Szabó Antal, Székely Rozália.

A műszaki szerkesztést és nyomdai előkészítést az IMPRESS KIADÓ végezte.
Weboldal: Madaras Péter

Készült a marosvásárhelyi
I. I. MUREȘAN ȘOMFĂLEAN ANDREI DORIN nyomdában.
A névvel vagy névjeggyel ellátott írásokért szerzőik felelnek.

Internet: www.regen-videke.home.ro;
E-mail: madaraspete@yahoo.com,
fandras59@yahoo.com

E lapszám a Communitas Alapítvány és a Bethlen Gábor Alap támogatásával jelent meg.

Ára: 2 lej